

Samenvatting proefschrift Suzanne van Meer

‘Hepatocellular carcinoma: Risk groups, surveillance and outcome’

**Promotiedatum: 4 oktober 2016
Universiteit Utrecht**

Promotor:

Prof.dr. P.d. Siersema
Prof.dr. R.A. de Man

Copromotor:

Dr. K.J. van Erpecum

Hepatocellulair carcinoom (HCC) is wereldwijd een veel voorkomende vorm van kanker en de incidentie in Nederland neemt toe. Surveillance voor HCC is controversieel. Toch adviseren huidige richtlijnen het uitvoeren voor surveillance in hoog-risico patiënten, veelal patiënten met cirrose. Selecteren van de juiste doelgroep blijkt in de praktijk echter lastig. In het eerste deel van dit proefschrift laten we zien dat, ook in aanwezigheid van cirrose, het HCC risico in patiënten met de ziekte van Wilson laag is en op basis van deze gegevens HCC surveillance dan ook niet geïndiceerd is. Daarnaast onderzochten we de waarde van surveillance in HCC patiënten in de dagelijkse klinische praktijk in Nederland: surveillance was geassocieerd met het detecteren van kleinere tumoren en een vroeger tumorstadium met impact op de behandelstrategie en was een onafhankelijke voorspeller voor overleving. Wel blijkt er sprake te zijn van een sterke discrepantie tussen de verwachtingen van patiënten ten aanzien van HCC surveillance en het uiteindelijke effect in de dagelijkse klinische praktijk.

In het tweede deel van dit proefschrift laten we zien dat circa 20% van de HCC patiënten in Nederland geen onderliggende cirrose had. Afwezigheid van cirrose was sterk geassocieerd met het vrouwelijke geslacht en de aanwezigheid van NAFLD of geen risicofactoren voor onderliggend leverlijden. In niet-cirrotische HCC patiënten werden resecties vaker uitgevoerd, ondanks grote tumoren, met een betere algehele overleving in vergelijking met cirrotische HCC patiënten.

Tenslotte geven we in het derde deel van dit proefschrift inzicht in de zorg rondom HCC in Nederland. Wij stelden vast dat er in het afgelopen decennium geen trend richting centralisatie van diagnostiek en behandeling van HCC in Nederland was, ondanks de aanbeveling van de Nederlandse richtlijn. Bovendien hebben we laten zien dat de uitkomst na resectie of sorafenib behandeling voor HCC kan verschillen tussen diverse ziekenhuistypen (academische versus niet-academische ziekenhuizen).

Nederlandse
Vereniging voor
Hepatology

---

*Aan de publicatie van dit proefschrift werd een financiële bijdrage geleverd door de
Nederlandse Vereniging voor Hepatologie.*

*Voor proefschriftsamenvattingen zie:
www.hepatologie.org*